

Veysel YURDAKUL / Bağcılar Kaymakamı

Srebrenica Gülleri

Bir öğle vakti otobüsümüz POTAÇARI şehitliğinin önünde park ettiğinde binlerce beyazdan hayalet karşılıyor bizi. Tam 8745 tane nurdan sütun adeta gökyüzüne ulaşmak için bir yarışa girmiş. Kapıda gözü yaşlı kadınlar ve sanki bir yere yetişmek istercesine koşuşan görevliler gözüme çarpıyor. Bir taraftan kazıcıların açmaya çalıştıkları yeni mezarlar, öbür taraftan bu mezarlarda kullanılacak ahşap malzemenin hazırlanması, adeta her birimiz için mukadder olan yaşamdan ölüme doğru hızlı gidişin küçük bir mizansen gibi.

Biraz dikkatli bakınca yukarıda tepeye doğru çok sayıda yeni mezar hazırlan-

dığını görüyorum ve irkiliyorum. Sanki yeni bir katliam yaşanmış ve yeni definler olacak duygusu olanca ağırlığı ile ruhumu kaplıyor. Bu duygunun ağırlığı altında kazılmış bir mezara ahşaptan tabut gibi bir şeyi yerleştirmeye çalışan işçilere yaklaşıp ne olduğunu soruyorum heyecanla, ama nafile, aramızdaki dil farkından dolayı soruma cevap alamıyorum.

Biraz sonra şehitliğin imamı 19 Mayıs Üniversitesi'nde okumuş genç, uzun Boşnak delikanlısı içimize su serpecek cevabı veriyor. "Bu kazılan mezarlar Srebrenica Katliamı sırasında öldürülen ve toplu mezarlara atılan Boşnaklardan kimlik tespiti yapılanların şehitliğe defnedilmesi içindir" diyor. 11 Temmuz 2010

tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Başbakanının da katılımıyla burada büyük bir tören yapılacağı söyleniyor. Avrupa'nın ortasında, üstelik BM'nin koruması altındaki bir güvenlik bölgesinde, masum ve silahsız binlerce insanın katledildiği bu yerin taşı, ağacı, dağı, dumanı bile bir garip geliyor insana.

Sanki onlar da bu suçun ortağıymış gibi bakıyorum etrafa. Bir tarafta kazıcı gürültüleri, öbür tarafta ahşap doğramalara inip çıkan çekiç sesleri arasında değerli hocamız Prof. Dr. Süleyman ATEŞ ortada bir yerde, oturduğumuz bir bankta duasını tamamlıyor.

Heyetimizde bulunan herkes sanki ölenleri geri getirecekmiş gibi şehitliğin dört

bir yanına dağılıyor, bin bir türlü duygu ve düşünce içinde dillerinden dualar dökülüyor. Biraz ileride bir turist rehberinin Amerikalı bir turist grubuna anlatıklarını duyuyorum ve yaklaşıp kulak misafiri oluyorum. Rehber olanca detayı ve iç yakıcılığı ile katliamı ve hür dünyanın bunu nasıl seyrettiğini anlatıyor.

Dayanamayıp söze girerek, aslında Srebrenica'da katledilenin Müslüman Boşnaklar değil, BM'nin, AB'nin, AGİT'in ve diğer insan hakları, demokrasi ve eşitlik ilkesi üzerine kurulmuş tüm uluslararası kuruluşlar, hatta tüm insanlığın olduğunu söylemek istiyorum. Ancak bir yanlış anlamamanın getireceği riskten de çekinerek duygularımı içime gömüp katliamın yapıldığı akü fabrikasına doğru yürümeye başlıyorum.

Aşağı yukarı şehitliğe 300 metre uzaklıktaki o akü fabrikası bütün iticiliği ve mücrim görünüşüyle karşımda duruyor. Yer yer kırılmış camları, kısmen çökmüş çatısı, iç karartan kirlı gri boyası ile sanki bir zalim cellât gibi görünüyor gözümde. Bir binadan bu kadar nefret edilir mi? Bir bina bu kadar mı insanın içini karartır? Adımlarımı attıkça binlerce düşüncenin hücumu karşısında adeta beynim çalışmaz hale geliyor.

Hani kardeşlik, hani Müslümanlık, hani dindarlık, niye bu insanların en zor zamanlarında onlara yardım edemedik soruları bir geçit resmi gibi kafamda sürüp gidiyor. Katliamın bütün ürperticiliği ve kesif kokusu duvarlarına sinmiş olan fabrikaya adımlarımı attığımda gözüm karşıda bulunan resimlere ilişiyor. Kişisel eşyalarıyla toplu mezara gömülmüş erkekler. Çakmağı, tırnak makası, tabakası ve diğer ufak tefek eşyalarıyla adeta canlı bir geçit resmi. Bir resmin önüne gelince adeta kanımız donuyor.

Bir sol el açık vaziyette ve hemen yanında sayfaları yırtılmış bir küçük Mushaf. Demek ki şehidimiz son anlarını Kuran'la geçirmiş ve o sayfaları okurken katledilmiş. İçimiz acıyor, yüreğimiz adeta yerinden sökülecek gibi oluyor ve dudaklarımızdan şu cümleler dökülüyor: "Keşke bu mazlumların imdadına yetişebilseydik, keşke inanan insanlar çok güçlü olsalar, İslam bulunduğu coğrafyalarda yumuşaklığın, tevazuun

yanında güçle de temsil edilse, keşke inanan insanlar gelecek tehlikeleri hissedip zamanında tedbir alsalar ve kendilerini insanlık düşmanlarının insafına terk etmeseler..."

Bu duygular içinde gezinirken birden kendimizi bir video odasında buluyoruz. Bu katil fabrikanın bir köşesine alelacele kurulmuş siyah ve soğuk dört duvardan oluşan itici bir oda. Rehberimiz dikkatle izlememizi öğütüyor. Gerçekten tam bir mezbaha havası. Getirilenler, götürülenler, babalar, dedeler, nineler, analar ve çocuklar. Adeta kurtuluş savaşı yıllarını andıran kamyonet, pikap ve traktör üzerine üst üste istiflenmiş insanlar. Yine yüreğim burkuluyor.

Göz pınarlarım adeta Ceyhun olmuş ve orada bulunan insanlara göstermemek için saklamaya çalışıyorum. Göz ucuyla diğer arkadaşlarıma bakınca onların duygularının da benimkinden farklı olmadığını görüyorum. Hemen sol yanımda bulunan Dekanımızın yüzüne bakınca sanki olayı o an yaşıyor gibi sarardığını ve biraz sonra yüzünü kara bulutlar kapladığını görüyorum. Ağlayanları, Allah! Allah! çekenleri, tepkisini içine atıp uzun uzun iç geçirenleri görüyorum.

Birden içimi bir suçluluk duygusu kaplıyor. Kendi kendime "burada olup bitenden biz de sorumluyuz" diyorum. Öyle ya, Osmanlı bu topraklara geldi, bu insanlara İslam'ı anlattı ve onlar Müslüman oldular.

Sonra da biz onları, Avrupa'nın ortasında, başlarına bu bela geldiğinde kaderleriyle baş başa bıraktık. Bazı kimselerin "yardım ettik ya! kurtarmaya çalıştık" mırıltılarını sanki duyuyor gibiyim. "Hadi oradan!" diyesim geliyor, yardım ettik de bu 8745 nurdan sütun niye? Kader açısından tedbirsizlik, gerekli olan şuurun kazanılmamış olması ve en önemlisi çaresizlik bu sonucu ortaya çıkardı, ama bu zaman diliminde "inanan insanlar olarak bizler ne yapıyorduk?" sorusunu herhalde kendimize sormamız gerekiyor.

Bu iç yakıcı videoyu seyredince inanan insanların fakirlik ve tedbirsizlikle kurbanlık koyunlar gibi aç kurtların insafı-

na nasıl terk edildiğini gördük. Kim bilir, yeni Bosna'nın bu yeni döneminde temelinde harç olarak kullanıldılar ve bir bakıma kurban oldular ülkeleri için. Bu iç yakıcı görüntüleri seyrederken birden ülkemizin değişik yerlerinde zulmen öldürülen askerlerimiz ve polislerimiz geliyor gözümün önüne.

Başı beyaz örtülü anaların cenaze merasimlerinde bayraklı tabutlara sarılıp ağlayan resimleri gözlerimde tülüyor ve içimi o hüznün duygusu yerine bir irkilme duygusu kaplıyor.

Öyle ya Bosna'da ve dünyanın değişik coğrafyalarında silahı ve teçhizatı olmadığı için din kardeşlerimiz adeta doğranıyor. Peki, koskoca bir ordusu, dev bir emniyet teşkilatı olan bir ülkenin vatandaşlarını, hatta güvenliği sağlamaktan sorumlu olan personelini niye koruyamıyoruz?

Bu karmaşık ve anlaşılmasız duyguların yanında, yine yaşadığımız şehirlerde, görev yaptığımız yerlerde insanların birer canavar gibi diğerinin başını kesmesi, hatta cesetlerini parçalara ayırması haberleri hatırıma geliyor ve çelişkiler yaşıyorum kendi içimde. Hadi bunlar asırların verdiği İslam düşmanlığıyla Müslümanlara saldırıyor ve yok etmeye çalışıyor.

Peki, neredeyse tamamı Müslüman olan bir ülkenin insanına ne oluyor da diğerini adeta bir canavar gibi dışlıyor? Ne dersiniz, yoksa biz görünüşte mi Müslümanız, yoksa başka bir yerde mi hata yaptık? Suç istatistiklerine bakınca insanın küçük dilini yutmaması mümkün değil!

Demek ki yeniden insanımızı 7'den 77'ye ele almamız, onu olması gereken insanlık ufkuna çekmemiz için tüm emek, kaynak ve mesaimizi harcamamız gerekiyor. Bu cinayet fabrikasının bahçe kapısından çıkarken dilimde görüldüğüm manzaralar karşısında ürpermenin ifadesi yeminler, kendi kendime söz vermeler ve Bosna için yapılacak her türlü yardım ve proje için duyarlı hale gelmenin ifadesi, kendinden emin ve sık atılan adımlar...